

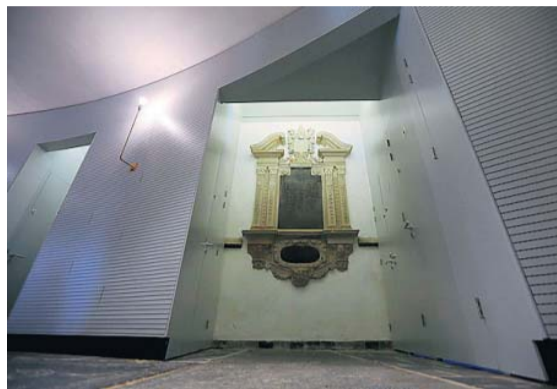

Kerkleden werpen een eerste blik in de verbouwde Martinikerk.

Vanuit het rumoer naar de stilte

Het is heel anders binnenkomen in de Martinikerk in Franeker. Na een verbouwing van een half jaar voert een nieuwe entree je vanuit het stadsrumoer in de stilte.

MARIA DEL GROSSO
FOTO'S CATRINUS VAN DER VEEN

Vandaag wordt de verbouwde kerk heropend. De meeste gemeentelieden hebben al lang een kijkje genomen. Tijdens de half jaar durende verbouw is er een open dag gehouden, er zijn al begrafenissen geweest en het gebouw heeft alweer een serie Bachconcerten achter de rug.

De kerkelijke concerten vormden mede de aanleiding voor de verbouwplannen, vertelt kerkrentmeester Jan Doevendans. De Martinikerk, zondags bezet met zo'n 250 mensen, kan 400 bezoekers herbergen, waarvoor in de pauzes maar twee toiletten beschikbaar waren. De ene trapje op en de andere trapje af. Het koffiezetten en uitdelen verliep nogal provisorisch.

Dat is verleden tijd. In het nieuwe voorportaal zijn voldoende toiletten gebouwd inclusief een wc voor minder validen. In de enorme houten wanden is een eenvoudige keuken weggewerkt, van waaruit de koffievoorziening veel beter verzorgd kan worden. In de kerk is een balie ge-

maakt waar de koffie verder uitgeserveerd wordt. Achter deze balie zitten in de zomer tijdens de dagelijkse openstelling de vrijwilligers.

De belangrijkste reden voor de verbouw ligt in een besluit uit 2010. Gereformeerd en Hervormd Franeker gingen toen officieel samen in de Protestantse Gemeente Franeker en stelden vast dat ze in de toekomst verder wilden met één gebouw: de Martinikerk. De gereformeerde Zilverstraatkerk staat daarom te koop. Op een eerste openbare inschrijving meldden zich nog geen gegadigden.

Verder met de Martinikerk betekende wel dat de kerkelijke gemeente door wilde met een opgeknapt, gemoderniseerd gebouw. Daarvoor was 400.000 euro beschikbaar, betaald uit eigen middelen. „Door de fusie hadden we woningen over. Daar zijn er een paar van verkocht”, ligt Doevendans toe.

Het was aan de gemeentelieden om aan te geven wat er veranderd moest worden. Daar kwam één heikel punt uit: de tocht. Zodra de deuren naar de Breedeplaats open stonden, was het onaangenaam vertoeven.

Architect Jelle de Jong uit Lemmer

Gemeentelieden hadden één heikel punt: de tocht

bedacht een enorm houten voorportaal, waarachter allerlei toepassingen weggewerkt zijn: de keuken, de toiletten, maar ook diverse bergingen voor schoonmaakmateriaal en niet te vergeten de stoelen. Die stonden voorheen onder een oranje kleed opgestapeld. „Het was een grote zoot”, stelt Doevendans achteraf vast.

Het portaal vormt nu heel toepasselijk de overgang van het wereldlijke naar het kerkelijke, merkt Doevendans op. Voor de ingreep kwam toestemming van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed die over monumenten waakt.

Dezelfde dienst stond niet toe dat de kerkbanken verwijderd zouden worden. Uiteindelijk mochten ruim 20 banken wel plaatsmaken voor een flexibele opstelling met zo'n 150

stoelen. Ze staan op een houten vloer waaronder vloerverwarming is aangebracht. De overige banken werden gerestaureerd.

Kerkgangers klaagden ook over het hoge koorhek dat het zicht op het podium ontnam. De Rijksdienst sprak een veto uit over het verwijderen van het hek. Gelukkig kwam de architect met een oplossing. Het koorhek staat niet meer op het podium, maar ervoor.

Doevendans vindt dat de bouwers zorgvuldig en vakkundig te werk zijn gegaan. Zo is een van de grote grafstenen die onder de toren stonden, verplaatst naar de kerk. Er werd een baan aangelegd waarover een heftruck het 3000 kilo zware gevaarte kon vervoeren.

Zondag viert Franeker de startzondag en de feestelijke ingebruikname van de Martinikerk. Met een dubbel gevoel, erkent Doevendans. Het is tevens het afscheid van de Zilverstraatkerk waar veel gemeentelieden hun rouw- en trouwdiensten vierden. De start van deze bijzondere dienst is dan ook in deze gereformeerde kerk, waarna de bezoekers met het avondmaalszilver en de kanselbijbel naar de Martinikerk lopen.

Eerste expositie

De eerste expositie in de vernieuwde Martinikerk is de jaarlijks terugkerende tentoonstelling van FACIT, de Franeker Kunstenaars Vereniging. Van 5 tot en met 27 september zijn nieuwe werken te bezichtigen van Willemien van der Born, Karin van Berne, Joan van de Brug, Ellen Cohen, Gé Corporaal-Van der Heide, Violeta Damen, Douwe Elias, Gerard Galema, Sjoerd Jansons, Paul Logister, Toos Pander, Noni Plomp, Aukje Reitsma, Jan Tromp, Rian Vis van Heemst, Harry Wever en Oesje Zegel.